

Åtgärder för förebyggande av riskfaktorer som leder in på en brottslig bana

Genom utvärderingen söker man svar på frågan, hur den trend som kommer fram i ungdomsbrottsligheten anknyter sig till de förebyggande åtgärderna. Utvärderingen riktar sig främst till de kommuner som under den senaste tiden visat klart minskade brottsiffror. Uppgiften är att utreda huruvida man i dessa kommuner kan hitta etablerade, effektiva metoder eller nya projekt som tillämpas vid handledningen av de unga som åkt fast första gången.

Förändringarna i myndigheternas samverkansmetoder syns snabbt i brottsstatistiken gällande unga, inledningsvis dock lite paradoxalt. Först ökar antalet unga som misstänks för brott, när man ingriper i det kriminella beteendet. Dold brottslighet kommer fram vid ökad anmälningsaktivitet. Så har varit fallet t.ex. i snatteriprojektet för minderåriga. När information om en ny praxis sprids bland ungdomen, minskar återfallsbrottsligheten och effekterna av den förebyggande verksamheten börjar synas också i statistiken. Ännu större effekter får man om också föräldrarna förankras i detta arbete.

På samma sätt går det med brottsiffror som gäller de ungas uppträdande berusade i offentligheten och deras störande beteende: när man börja ingripa stiger siffrorna. Efter att situationen blivit lugnare minskar brottsanmälningarna och det lokala "nolltoleransprogrammet" visar sin styrka. Vad gäller drog- och fordonsbrott kan man vissa gånger konstatera ett flyttfenomen. När brottsförebyggande arbete börjar bita på en ort, flyttar förövarna till grannkommunen. I detta fall behövs gränsöverskridande samarbete mellan kommunerna.

Att bestående sänka ungdomsbrottsligheten kräver långsiktiga åtgärder. Myndigheterna skall ha etablerade samarbetsmetoder med vilka man snabbt kan ingripa i uppdagade förbrytelser. Projektarbete är en bra början, men inte någon hållbar lösning. Förlikning, socialjour och skolpolisystemet är exempel på bestående verksamhetsformer som samtidigt har ett viktigt förebyggande innehåll. Den kommunala säkerhetsplanen förenar de olika myndigheternas arbete till en strategi som motsvarar de gemensamma målen. För barn och unga är det välfärdspolitiska programmet den väsentligaste delen i planen. För genomförandet av programmet i kommunen svarar t.ex. en kommitté för ungdomsärenden eller motsvarande permanent arbetsgrupp som i en tillräckig stor utsträckning representerar sakkunskap inom ungdoms- och fostringsarbetet.